

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 1T/25/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4622010151
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Tomrecaj PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2022:4622010151.2

Uznesenie

Okresný súd Topoľčany, samosudkyňou JUDr. Adrianou Tomrecaj, PhD., v trestnej veci obžalovaného U. W., pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 odsek 1, odsek 2 písmeno a) Trestného zákona a iné, na hlavnom pojednávaní konanom v Topoľčanoch dňa 27.06.2022 takto

rozhodol:

Podľa § 280 odsek 2 Trestného poriadku s poukazom na § 214 odsek 1 Trestného poriadku sa trestná vec obžalovaného U. W., narodeného XX.XX.XXXX v A., trvale bytom J. L. XXXX/XX, A., pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 odsek 1, odsek 2 písmeno a) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť tak, že:

„dňa 19.12.2020 asi o 11.31 hod. v Topoľčanoch na ul. M. Q. vo vnútorných priestoroch v OD A. pri nakupovaní potravín pristúpil spredu k poškodenému T. W., nar. XX.XX.XXXX, ktorému bezdôvodne vulgárne nadával a následne poškodeného fyzicky napadol tým spôsobom, že mu jedenkrát veľkou intenzitou vykrútil pravú ruku, čím poškodenému T. W. spôsobil ľahké zranenia, a to zlomeninu bázy základného článku IV. prsta na pravej ruke s uhlovým posunom kostných úlomkov asi 20 stupňov, zlomeninu základného článku V. prsta pravej ruky, bez posunu kostných úlomkov a toto zranenie si vyžadovalo primeranú dobu liečby s obmedzením na bežnom spôsobe života v trvaní do 5 týždňov“,

p o s t u p u j e Okresnému úradu v A., odboru všeobecnej a vnútornej správy, priestupkovému oddeleniu, pretože zistil, že nejde o trestný čin.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry Levice podľa § 234 odsek 1 Trestného poriadku podal dňa 22.12.2021 na Okresný súd Levice obžalobu pod sp. zn. 2 Pv 29/21/4402, na obžalovaného U. W., pretože mal za preukázané, že výsledky vyšetrovania v dostatočnej miere odôvodňujú jeho postavenie pred súd. Spoločne s podanou obžalobou predložil okresný prokurátor súdu aj vyšetrovací spis Okresného riaditeľstva Policajného zboru, odboru kriminálnej polície v Topoľčanoch pod ČVS: ORP-454/VYS-TO-2020.

Podľa § 241 odsek 1 písmeno a) Trestného poriadku bola trestná vec obvineného Petra W. uznesením Okresného súdu Levice sp. zn. 4T/185/2021 zo dňa 01.02.2022, právoplatným dňa 02.03.2022 postúpená Okresnému súdu A., ako miestne príslušnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Predmetná trestná vec je vedená na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 1T/25/2022.

Obvinený sa mal podľa uvedenej obžaloby dopustiť prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 odsek 1, odsek 2 písmeno a) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona, na skutkovom základe uvedenom vo výroku uznesenia.

Na základe uvedenej obžaloby Okresný súd Topoľčany prejednal trestnú vec proti obžalovanému U. W. a na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného, svedka poškodeného T. W., svedka T. Q., znalca L. L. U. a oboznámením ostatných na vec sa vzťahujúcich listinných dôkazov.

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní po zákonom poučení urobil vyhlásenie, že je nevinný a ku skutku vypovedal, že v dobe skutku, teda dňa 19.12.2020 nebol zdravotný stav poškodeného taký, ako v čase hlavného pojednávania, nakoľko v tom čase nemal poškodený zrakové postihnutie. Obžalovaný vypovedal, že dňa 19.12.2020 bol v A. nakupovať drobnosti, bolo tam veľa ľudí a pri prechádzaní z väčšej uličky do menšej sa zrazil s nejakým pánom tak, že sa dotkli ramenami. Obžalovaný sa mu ospravedlnil a pokračoval ďalej. Zo strany poškodeného však boli vedené vulgarizmy voči obžalovanému, ako ty sedlák, kde sa tlačíš, a podobne. V tom čase obžalovaný ešte nevedel o koho ide, nakoľko mali všetci tváre prekryté rúškami. Napriek tomu, že obžalovaný odchádzal, agresivita v poškodenom sa stupňovala a poškodený postupoval zozadu smerom k obžalovanému. Na základe toho sa obžalovaný otočil k poškodenému tak, že sa dostali do postavenia tvárou tvár s poškodeným. Poškodený na obžalovaného útočil rukami a mával na neho. Poškodený išiel stále silou do obžalovaného, až sa ich ruky stretli, nakoľko sa obžalovaný snažil útok odvrátiť. Obžalovaný však popieral, že by poškodeného chytil za ruky a vykrútil mu prsty, nevyučoval však, že sa ich ruky pri vzájomnej konfrontácii stretli a navzájom sa dotkli. Pričom poškodený mal podľa obžalovaného svojimi rukami naraziť do dlaní obžalovaného. Obžalovaný vypovedal, že pred poškodeným stále cúval a dával si pred seba ruky, čím sa ho snažil držať od seba na patričnú vzdialenosť, ale neodstrčil ho. Poškodený mal pritom spadnúť smerom dopredu na zem pred obžalovaného a až vtedy obžalovaný zistil, o koho ide a, že ho pozná, lebo pred časom bývali v jednom paneláku. Keď sa poškodený sám zdvihol zo zeme povedal obžalovanému „pozri sa, čo si mi spravil, za toto mi draho zaplatíš“. Obžalovaný vypovedal, že poškodený je známou osobou v meste, pretože vyhľadáva rôzne dôvody na hašterenie, útočenie vulgarizmami na úradoch, obchodoch atď.. Nakoľko sa chcel obžalovaný vyhnúť konfliktu s poškodeným odišiel preč bez nákupu. Obžalovaný uviedol, že nemal dôvod na verejnom priestranstve ubližovať poškodenému slovné alebo fyzicky. Zároveň obžalovaný konštatoval, že poškodený útočil na obžalovaného a nie naopak. Obžalovaný sa snažil len odvrátiť útok. Obžalovaný poprel, že by pred skutkom mal konflikt s poškodeným a, že by ho mal poškodený pred skutkom ohovárať v jeho práci.

Poškodený T. W. si neuplatnil voči obžalovanému nárok na náhradu škody riadne a včas a na hlavnom pojednávaní ku skutku vypovedal, že v čase skutku bol v A. a preberal si tovar v regáloch, keď mu niekto išiel poza chrbát za ním a stále mu nadával. Keď prišiel na úroveň poškodeného tento sa ho opýtal komu nadáva. Povedal, že jemu pretože ho mal niekde ohovárať. Na to mal poškodený povedať tejto osobe, že poďme za tým človekom, kto to povedal, že ťa ohováram. Podľa poškodeného tam v tom čase nebol žiadny svedok. Ako sa mal obžalovaný tlačiť na poškodeného a nadávať mu, tak ho poškodený odtlačal vystretými rukami do oblasti hrudníka obžalovaného a pritom mu obžalovaný mal chytil prsty (prstenník a malíček) a mal mu ich zlomiť tak, že mu ich vykrútil. Keď si to poškodený všimol povedal obžalovanému „ty špina“. Podľa poškodeného mala predavačka kričať na nich, aby sa nebili. Podľa poškodeného obžalovaný hneď potom utiekol von. Podľa poškodeného to trvalo chvíľku, ulička bola prázdna, a bol tam len poškodený a obžalovaný. Poškodený zároveň vypovedal, že potom ako mu mal obžalovaný zlomiť prsty dobehol obžalovaného a povedal mu, že ide na políciu a, že ho to vyjde draho. Po skutku poškodený zavolať políciu a išiel na ošetrovanie do nemocnice. Poškodený poprel, že by pri incidente spadol na zem, že by ho obžalovaný chcel udrieť do hlavy a, že by udrél obžalovaného. V čase skutku mal síce poškodený problémy so zrakom, ale podľa svojho vyjadrenia na hlavnom pojednávaní v tom čase ešte videl. Poškodený, rovnako ako obžalovaný potvrdil, že sa poznali ešte pred skutkom z videnia, pretože mali pred časom vedľa seba bývať. S SBS-károm sa mal poškodený rozprávať pri odchode z obchodu. K následkom zranenia poškodený uviedol, že prsty mal v sadre asi mesiac, počas tejto doby mohol všetko robiť iba jednou rukou, bolelo ho to, toho času prstenník nemôže vôbec zohnúť a malíček mu trpne.

P. T. Q. na hlavnom pojednávaní vypovedal, že v čase skutku bol SBS-kár v A. a monitoroval priebežne prevádzku. O incidente svedok nevedel, až pokiaľ za ním neprišiel zákazník, že údajne ho druhý zákazník napadol tak, že mali potýčku na prevádzke. Zároveň poškodený ukázal ruku svedkovi. Následne svedok skontroloval prevádzku, či sa táto osoba, ktorú opísal poškodený, nachádza ešte na prevádzke. Osobu už na prevádzke nenašiel, privolať policajnú hliadku, na základe žiadosti ktorej skontroloval kamerový záznam či nejaká kamera zachytila tento incident. Nakoľko sa kamery natáčajú,

incident nebol priamo zaznamenaný kamerou. Stiahol záznam z kamier ktoré mohli skutok nasnímať a tento poskytol polícii. Polícia poškodeného odvieďa so sebou.

Postupom podľa § 256 odsek 2 Trestného poriadku sa na hlavnom pojednávaní prečítal návrh splnomocneného zástupcu poškodenej F. zdravotnej poisťovne a. s., pobočka M. , ktorá si v prípravnom konaní riadne a včas uplatnila nárok na náhradu škody podľa § 46 odsek 3 Trestného poriadku vo výške 51,87 eur. Tento nárok bol poškodenou riadne vyčíslený a preukázaný listinnými dôkazmi.

Zo znaleckého posudku č. 016/21 a výpovede znalca vyplývalo, že pri skutku dňa 19.12.2020 utrpel poškodený zlomeninu bázy základného článku IV. prsta na pravej ruke s uhlovým posunom kostných úlomkov asi 20 stupňov a zlomeninu bázy základného článku V. prsta pravej ruky bez posunu kostných úlomkov. Znalec v znaleckom posudku konštatoval, že najčastejším mechanizmom vzniku takýchto zranení je náraz rukou - prstami zovretými v päšť do tvrdého, tupého predmetu, pričom sa môže jednať o aktívne vedený úder zo strany poškodeného. Častejšie však pri tomto mechanizme dochádza ku vzniku zlomeniny o niečo vyššie v oblasti hlavice záprstnej kosti. Znalec však nevytlúčil vznik tohto zranenia poškodeného aj uchopením prstov poškodeného rukou protivníka s následným nefyziologickým ohybom a rotáciou. Týmto mechanizmom podľa znalca mohli vzniknúť zranenia poškodeného. Týmto spôsobom však skôr dochádza k poškodeniu väzov a k vykĺbeniu článku prsta. Znalec tieto svoje závery zo znaleckého posudku zhrnul na hlavnom pojednávaní tak, že konštatoval, že najčastejšie k takémuto zraneniu dochádza priamym pôsobením tvrdého tupého predmetu, môže sa jednať o aktívne vedený úder zo strany poškodeného nárazom prstov ruky do tela protivníka, avšak v takomto prípade by musel byť takýto úder vedený zo strany poškodeného preukázaný. Pokiaľ takýto úder nebude možné preukázať, k zraneniu mohlo dôjsť mechanizmom nepriamym, nefyziologickým pohybom, rotáciou, tak ako uvádza vo svojej výpovedi poškodený, kde uviedol, že bol chytený rukou protivníka za prsty a tieto mu následne boli vykrútené. Znalec zároveň vylúčil, že by poškodený utrpel predmetné zranenia pádom na zem. Intenzita pôsobiacej sily pri vzniku zranenia bola podľa znalca stredne silná až prevažne silná a na vznik zranenia postačovalo jednorazovo vedené násilie. U poškodeného došlo k vzniku ľahkého zranenia, ktoré priamo súvisí so skutkom, spôsobuje len krátku dobu trvajúcu poruchu zdravia, ktoré si vyžaduje liečbu približne 4 až 5 týždňov s dobou práceneschopnosti 6 až 7 týždňov. Poškodený bol po zranení obmedzený v bežnom spôsobe života, počas doby liečby fixáciou a týkalo sa to fyzickej aktivity, manuálnych prác a činností vykonávaných pravou hornou končatinou, resp. obojručne. Toto zranenie podľa znalca nezanecháva trvalé následky a bodové ohodnotenie zranenia na základe zákona č. 437/2004 predstavuje podľa znalca 55 bodov a činí peňažné vyjadrenie zranenia vo výške 1201,20 eur. Zranením poškodeného nedošlo k priamemu ohrozeniu či zraneniu životne dôležitého orgánu ľudského tela. Po vzhliadnutí kamerového záznamu sa znalec vyjadril, že na videozázname nezaregistroval pád poškodeného na zem, ktorý označoval obžalovaný ako možný zdroj vzniku zranenia poškodeného. K pádu poškodeného na zem podľa znalca nedošlo. Fyzický incident zo strany poškodeného bol vedený sotením dlaňami do oblasti hrudníka protivníka - obžalovaného, nejednalo sa o úder vedený rukou zovretou päšť, aby sme mohli uvažovať o vzniku zranenia týmto úderom. V poslednej časti videozáznamu je však vidieť blízky fyzický kontakt oboch zainteresovaných, pri ktorom je pravdepodobné, že sa držali rukami i keď sa to zo záznamu nedá jednoznačne určiť, že obžalovaný držal za prsty poškodeného a vykrútil mu ich, toto na zázname vidieť nie je, avšak po vzhliadnutí celého záznamu možno pripustiť, že zranenie poškodeného vzniklo vykrútením prstov poškodeného ako uvádzal poškodený, pričom iný mechanizmus na vznik zranenia poškodeného znalec neidentifikoval. Na záver znalec uviedol, že ku stretu rúk obžalovaného s poškodeným určite došlo a pri tomto strete došlo k zraneniu poškodeného. Otázne je, kto to ako vnímal tento stret rúk. Poškodený to mohol vnímať ako silnú intenzitu vykrútenia prstov, a obžalovaný to mohol vnímať len ako uchopenie rúk. Intenzita musela byť minimálne stredne silná, nakoľko došlo k zlomenine.

Súd na hlavnom pojednávaní oboznámil prehratím na technickom zariadení kamerový záznam poskytnutý Obchodným domom A., ktorý zachytával časť konfrontácie medzi obžalovaným a poškodeným, avšak bez zreteľného zachytenia mechanizmu vzniku zranení poškodeného. Na zázname bolo zreteľne vidieť ako poškodený vošiel do zorného uhla kamery, prechádzaním uličkou sa mierne zrazil, respektíve ošuchol ramenom o prechádzajúceho obžalovaného, ktorý mal v ľavej ruke nákupný košík a v pravej ruke neznámy tovar. Po tomto kontakte sa poškodený otočil na obžalovaného, ktorý pokračoval vo svojej chôdzi a opakovane do obžalovaného sotil (oboma rukami do oblasti hrudníka). Následne si obžalovaný neznámy tovar z pravej ruky vložil do nákupného košíka a aj on rukou sotil do poškodeného. Postupne sa obaja posúvali ďalej zo zorného uhla kamery a ich následný krátky vzájomný

kontakt rukami nebol na kamerovom zázname zreteľne zachytený, nakoľko boli prekrytý postavami ďalších zákazníkov. Zo záznamu vyplývalo, že počas konfliktu poškodený nespadol na zem, ako uvádzal obžalovaný. Poškodený na zázname výrazne gestikuloval smerom k obžalovanému a obžalovaný na začiatku na tieto gestá poškodeného nereagoval a vzdŕaľoval sa od neho.

Súd ďalej oboznámil lekársku správu poškodeného zo dňa skutku, ktorá potvrdila vznik zranení ktoré pri skutku utrpel poškodený, a správy o povesti obžalovaného ako aj poškodeného.

Zo správ o povesti obžalovaného vyplývalo, že voči obžalovanému je vedené len toto jedno trestné stíhanie, doposiaľ sa dopustil piatich priestupkov, z čoho boli štyri spáchané na úseku dopravy a jeden na úseku poľovníctva, Komisiou verejného poriadku, verejnoprospešných služieb a životného prostredia MsZ v A. riešený nebol a v evidencii priestupkov Mestskej polície A. nemá obžalovaný evidovaný žiadny záznam. Z miesta bydliska bol obžalovaný hodnotený pozitívne rovnako ako zamestnávateľom u ktorého je zamestnaný od roku 1999. Obžalovaný nie je vo väzbe ani vo výkone trestu odňatia slobody, v sociálnej poisťovni je od 01.08.2017 evidovaný ako zamestnanec štátneho podniku P. vodohospodársky podnik a v období od 13.03.2020 do 30.11.2020 bol zároveň zamestnaný aj v spoločnosti V. A. s.r.o.. Obžalovaný bol doposiaľ jedenkrát súdne trestaný rozhodnutím Okresného súdu Trnava pod sp. zn. 1T/339/1996 pre trestný čin podvodu za ktorý mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 2 roky. Toho času sa na obžalovaného hľadí, akoby nebol odsúdený.

Zo správ o povesti poškodeného vyplývalo, že poškodený má evidovaný trvalý pobyt v Obci B., avšak býva v podnájme v Meste A. a preto Obec B. nevedela poskytnúť informácie o povesti poškodeného. Poškodený bol doposiaľ trikrát súdne trestaný, pričom vo všetkých prípadoch sa na poškodeného hľadí akoby nebol odsúdený a v evidencii priestupkov a správnych deliktov má evidované len dva priestupky na úseku dopravy.

Súd na základe vykonaných dôkazov dospel k záveru, že zabezpečenými dôkazmi bolo preukázané, že dňa 19.12.2020 asi o 11.31 hod. v A., na ulici M. Q. vo vnútorných priestoroch Obchodného domu A. pri nakupovaní potravín sa obžalovaný stretol s poškodeným, kde vznikol medzi nimi verbálny konflikt s fyzickým kontaktom, v dôsledku ktorého poškodený utrpel ľahké zranenia, a to zlomeninu bázy základného článku IV. prsta na pravej ruke s uhlovým posunom kostných úlomkov asi 20 stupňov a zlomeninu základného článku V. prsta pravej ruky, bez posunu kostných úlomkov. Tieto skutočnosti vyplývali nielen z výpovede samotného obžalovaného, ktorý nepopieral, že sa dostal do konfliktu s poškodeným, výsledkom ktorého bolo zranenie poškodeného, ale tieto skutočnosti boli potvrdené aj výpoveďou poškodeného, svedka T. Q., ako aj vykonaným znaleckým dokazovaním, oboznámenými lekárskejšími správami a prehratým kamerovým záznamom z miesta skutku.

V zmysle podanej obžaloby sa tak mal obžalovaný svojim konaním dopustiť prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 odsek 1, odsek 2 písmeno a) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona.

Prečinu ublíženie na zdraví podľa § 156 odsek 1 Trestného zákona, pre ktorý je obžalovaný stíhaný, sa dopustí ten, kto inému úmyselne ublíži na zdraví. Objektom tohto trestného činu je ľudské zdravie a predmetom útoku je živý človek. Ublížením na zdraví sa podľa § 123 odsek 2 Trestného zákona rozumie poškodenie zdravia, ktoré si objektívne vyžiadalo lekárske vyšetrenie, ošetrovanie alebo liečenie, počas ktorého bol nie iba na krátky čas sťažený obvyklý spôsob života poškodeného. Ide o úmyselný trestný čin, pri ktorom sa vyžaduje úmysel, ktorý musí zahŕňať aj to, že smeroval k spôsobeniu ublíženia na zdraví. Na naplnenie skutkovej podstaty trestného činu ublíženia na zdraví preto nestačí, že páchatel' úmyselne vykonal niečo, čo spôsobilo ublíženie na zdraví, treba však, aby jeho úmysel smeroval aj k samému ublíženiu na zdraví. V tejto súvislosti treba prihliadať najmä na okolnosti, za ktorých k útoku došlo, na jeho intenzitu, ďalej na to, či a aký predmet páchatel' na útok použil, a tiež na to, aké nebezpečenstvo za daných okolností pre zdravie napadnutého hrozilo z útoku. (R 5/1995)

Súd na základe vykonaného dokazovania konštatuje, že v priebehu konania nebolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané zavinenie obžalovaného a teda jeho zodpovednosť za zranenie, ktoré utrpel poškodený podľa znaleckého posudku znalca MUDr. L. U.. Znalec v znaleckom posudku, ako aj počas výpovedí na hlavnom pojednávaní uviedol, že najčastejším mechanizmom vzniku zranení

poškodeného je náraz rukou - prstami zovretými v päšť do tvrdého, tupého predmetu, nevylúčil však vznik tohto zranenia poškodeného aj uchopením prstov poškodeného rukou protivníka s následným nefyziologickým ohybom a rotáciou. Nakoľko, tak poškodený, ako aj obžalovaný zhodne vypovedali, že pri konflikte sa navzájom odstrkovali rukami pričom došlo k ich stretu, pri ktorom došlo k zraneniu poškodeného, nebolo vykonaným dokazovaním preukázané, že obžalovaný by poškodenému zranené prsty vykrútil a ani to, že by akýkoľvek pohyb smerujúci k zraneniu poškodeného bol obžalovaným vedený voči poškodenému úmyselne, teda v úmysle ublížiť mu na zdraví. Znaleckým dokazovaním bol preukázaný iba následok, t.j. zranenie poškodeného, nie však spôsob - príčina jeho vzniku.

Podľa § 15 Trestného zákona je trestný čin spáchaný úmyselne, ak páchatel' chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, alebo vedel, že svojim konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, a pre prípad, že ho spôsobil, bol s tým uzrozmeneý.

Zavinením sa rozumie vnútorný psychický vzťah páchatel'a k skutočnostiam tvoriacim trestný čin. Tvorí obligatórnu zložku subjektívnej stránky trestného činu (ďalšou jej zložkou môže byť pohnútku). Zavinenie je podstatnou náležitosťou trestnej zodpovednosti, čím je vyjadrená zásada, že bez zavinenia niet trestného činu ani trestu. Zavinenie je vybudované na dvoch zložkách, vedomostnej (intelektuálnej) a vôľovej. Je nevyhnutné, aby obidve zložky zavinenia zahŕňali skutočnosti tvoriace objekt a objektívnu stránku trestného činu (chránený záujem, zavinenie, konanie a následok). Zavinenie vo forme úmyslu je vybudované na zložkách vedomostnej aj vôľovej. Podľa stupňa naplnenia vôľovej zložky rozlišujeme úmysel priamy a nepriamy. Vedomostná zložka je v obidvoch prípadoch rovnaká. Pri priamom úmysle páchatel' chce spôsobiť porušenie alebo ohrozenie chráneného záujmu. Chcenie sa chápe ako najvyšší prejav vôle. Pri nepriamom úmysle páchatel' priamo nechcel spôsobom uvedeným v Trestnom zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, súčasne je však uzrozmeneý s tým, že takéto porušenie alebo ohrozenie nastane. Uzrozmeneý sa tu chápe ako najnižšia zložka vôle. Lahostajný vzťah k výsledku trestnej činnosti pod kategóriu nepriameho úmyslu nezaraďujeme, pretože skutočný vzťah lahostajnosti k následku nestačí na naplnenie vôľovej zložky nepriameho úmyslu. O nepriamy úmysel by však mohlo ísť vtedy, ak lahostajnosť páchatel'a k tomu, či následok nastane alebo nenastane, vyjadruje jeho kladné stanovisko k obom týmto možnostiam.

Hoci bolo v konaní preukázané, že poškodenému bolo konaním obžalovaného spôsobené ublíženie na zdraví v zmysle § 123 odsek 2 Trestného zákona nebola preukázaná jedna zo štyroch obligatórnych znakov trestného činu a to subjektívna stránka, teda úmysel obžalovaného. Konanie obžalovaného tak nebolo jeho úmyselným konaním, smerujúcim k zraneniu poškodeného, ale malo kvalitu nedbanlivostného konania spôsobujúceho zranenie poškodeného, ktoré naplňa zákonnú definíciu priestupku podľa § 49 odsek 1 písmeno b) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v platnom znení priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, ktorého sa dopustí ten, kto inému z nedbanlivosti ublíži na zdraví. Okolnosti, za ktorých bol skutok spáchaný, nakoľko išlo o vzájomný konflikt vyvolaný poškodeným, ktorý ako prvý fyzicky útočil na obžalovaného, miera zavinenia ako aj pohnútku obžalovaného nezakladajú odôvodnený podklad pre to, že sa jednalo o úmyselný čin, ale išlo o impulzívne konanie obžalovaného reagujúc na slovnú výmenu názorov a útočný prejav poškodeného, ktorý bol potvrdený aj oboznámeným kamerovým záznamom.

Na preukázanie viny obžalovaného musí súhrn priamych a nepriamych dôkazov tvoriť logická, ničím nenarušená a uzatvorená sústava navzájom sa doplňujúcich dôkazov, ktorá vo svojom celku nielen spoľahlivo preukazuje všetky okolnosti žalovaného skutku a usvedčuje z jeho spáchania obžalovaného, ale súčasne vylučuje možnosť akéhokoľvek iného záveru. Vina obžalovaného vo vzťahu k prečinu ublíženie na zdraví podľa § 156 odsek 1 Trestného zákona tak nebola vykonaným dokazovaním preukázaná.

Prečinu výtržníctva podľa § 364 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona sa dopustí ten, kto fyzicky, na mieste verejnosti prístupnom sa dopustí výtržnosti tým, že napadne iného. Objektom tohto trestného činu je záujem na ochrane pokojného občianskeho spoluzitia pred závažnejšími útokmi narušujúcimi verejný pokoj a poriadok. Spravidla sú výtržníctvom ohrozované aj ďalšie chránené záujmy, najmä zdravie ľudí, cudzí majetok, česť a dôstojnosť ľudí a pod. (tzv. sekundárny objekt trestného činu). Objektívna stránka trestného činu podľa odseku 1 spočíva v konaní páchatel'a, ktoré môže mať dve formy, a to hrubú neslušnosť alebo výtržnosť, ktorej sa páchatel' dopustí verejne alebo na mieste prístupnom verejnosti. Konkrétne konanie páchatel'a môže naplňať obe tieto formy, ktoré sa niekedy aj prekrývajú. Spravidla ide o násilný alebo slovný prejav takého charakteru, ktorý hrubo uráža, vzbudzuje obavy o bezpečnosť

zdravia, majetku alebo výrazne znižuje vážnosť väčšieho počtu osôb prítomných súčasne. Hrubou neslušnosťou sa rozumie konanie, ktorým sa hrubo porušujú pravidlá občianskeho spoluzitia a zásady občianskej morálky. Ide napríklad o hanobenie historickej alebo kultúrnej pamiatky, hrobu alebo iného piétného miesta, hrubé rušenie zhromaždenia občanov alebo obradu občanov, prípadne hrubé útoky na česť a vážnosť občana (napr. vulgárne nadávky, oplzlé reči, urážky skutkom a pod.). Zo slovného spojenia "hrubá neslušnosť" vyplýva, že musí ísť o závažnejšiu neslušnosť, ktorá sa prieči pravidlám občianskeho spoluzitia a zásadám občianskej morálky. Hrubý charakter neslušnosti nemožno hodnotiť len na základe charakteru osobnosti páchatela, ale z jeho konkrétnemu prejavu, a to aj vo vzťahu k prostrediu, kde k nemu došlo. Výtržnosťou sa rozumie konanie, ktoré závažným spôsobom (hrubo) narušuje verejný pokoj a poriadok a je preň typický zjavne neúctivý a nedisciplinovaný postoj páchatela k zásadám občianskeho spoluzitia. Spravidla pôjde o fyzické a psychické násilie, ktoré je zamerané proti osobám alebo veciam. Podľa § 122 odsek 2 Trestného zákona je trestný čin spáchaný verejne, ak je spáchaný pred viac ako dvoma súčasne prítomnými osobami. Miestom prístupným verejnosti sa rozumie každé miesto, na ktoré má prístup široký okruh individuálne neurčených ľudí a kde sa tiež spravidla zdržiava viac ľudí, hoci v čase činu tam nemusia byť prítomní. Každé fyzické napadnutie občana, aj keď sa ho páchatel dopustil verejne alebo na mieste prístupnom verejnosti, nemusí vždy napíňať skutkovú podstatu trestného činu výtržníctva podľa § 202 TZ. (R 40/1977)

Podľa § 10 odsek 2 Trestného zákona nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatela je jeho závažnosť nepatrná. Závažnosť činu tak predstavuje materiálny korektív týkajúci sa výlučne protiprávných činov, ktoré vykazujú znaky prečinov, ktorý má napomôcť odlišiť priestupky od prečinov.

Hranicou medzi priestupkom a prečinom je tzv. materiálny korektív. Materiálny korektív je špecifikom trestného práva, ktoré má zabezpečiť dodržiavanie zásady „ultima ratio“ (trestné právo a jeho sankcie majú byť až posledným možným spôsobom šetrenia a trestania, ak vzhľadom na okolnosti iné mechanizmy nemôžu byť použité). Aby skutok bol trestným činom, v danom prípade prečinom, je potrebné, aby boli naplnené tak formálne ako i materiálne podmienky trestného činu. O prečine nemožno hovoriť, ak sú síce konaním páchatela naplnené formálne podmienky prečinu, avšak nie je naplnený materiálny korektív, t. j. jeho závažnosť, pričom závažnosť konania musí byť v prípade páchatela vyššia ako nepatrná. Závažnosť je zafinovaná ako taxatívny výpočet okolností potrebných na posúdenie vymedzenia prečinu § 10 odsek 2 Trestného zákona. Týmto okolnosťami sú spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku.

Pri prečinoch Trestný zákon okrem formy zavinenia ustanovuje aj skúmanie závažnosti trestného činu, ktorá je jeho materiálnou stránkou. Závažnosť je zafinovaná ako taxatívny výpočet okolností potrebných na posúdenie vymedzenia prečinu (§ 10 ods. 2). Týmto okolnosťami sú spôsob spáchania a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol spáchaný, miera zavinenia a pohnútku. Spravidla ide o premenlivé pojmy, ktorých zistenie je podstatné pre rozhodnutie o čine. Ak ich posúdením je závažnosť činu nepatrná, nejde o prečin. V prípade negatívneho vymedzenia prečinu z hľadiska závažnosti prichádza v rámci trestného stíhania voči konkrétnemu obvinenému do úvahy postúpenie veci alebo zastavenie trestného stíhania. I keď pred súdom preukázaným konaním obžalovaného boli naplnené formálne znaky prečinu výtržníctvo podľa § 364 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona súd dospel k záveru, že po vyhodnotení všetkých uvedených kritérií možno konštatovať, že vzhľadom na spôsob vykonania činu, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatela je jeho závažnosť nepatrná, nejde teda o prečin - čin súdne trestný. Súd teda aplikoval materiálny korektív v zmysle § 10 odsek 2 Trestného zákona. Základným predpokladom trestnej zodpovednosti za prečin je bezpečné zistenie, či konanie nesie nielen všetky formálne znaky prečinu, ale i toho, či ide o prečin aj v intenciách § 10 odsek 2 Trestného zákona. To znamená, že vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatela, je jeho závažnosť nie nepatrná (materiálny korektív). (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Tdo 51/2015, zo dňa 31. marca 2016) Zo strany obvineného teda nešlo o vopred premyslenú trestnú činnosť, ktorou chcel narušiť závažným spôsobom chránený záujem. Išlo o vzájomnú konfrontáciu obžalovaného s poškodeným na verejnom priestranstve, ktorá vyústila do nenásilného odstrkovania s nešťastným výsledkom ktorým bolo zranenie poškodeného. Sám poškodený potvrdil, že obžalovaný na neho nezaútočil hlavou, celý incident trval asi 2 minúty a zároveň tento skutok napriek tomu, že sa odohral na predajnej ploche za prítomnosti ďalších zákazníkov Obchodného domu A., žiadny z týchto potencionalných svedkov skutok nezaregistroval a nepodal o jeho priebehu svedectvo.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať a nemal pochybnosti o tom, že obžalovaný sa dostal do verbálneho konfliktu s poškodeným na mieste verejnosti prístupnom, ktorý viedol až k vzájomnému sácaniu sa pri ktorom došlo k zraneniu poškodeného. V rámci konania tak boli preukázané formálne znaky prečinu výtržníctva, nakoľko bolo tak obžalovaným, ako aj poškodeným na hlavnom pojednávaní potvrdené, že sa dostali do vzájomnej výmeny názorov, pričom túto skutočnosť dokazoval aj oboznámený kamerový záznam z Obchodného domu A. na ktorom bolo zrejmé, že potom ako sa obžalovaný s poškodeným stretli na predajnej ploche pokračovali vo výmene názorov so vzájomným strkaním sa. Z obligatórnej povinnosti súd skúmal, či konanie obžalovaného, ktoré vykazuje formálne znaky prečinu výtržníctva, vykazujú aj materiálny korektív, pričom prihliadal na všetky okolnosti spáchania skutku, pohnútku, následok a v neposlednom rade aj na osobu obžalovaného. Súd prihliadol hlavne na skutočnosť, že poškodený sám na hlavnom pojednávaní potvrdil, že potom ako sa dostal do kontaktu s obžalovaným nesnažil sa tomuto konfliktu vyhnúť, sám konfrontoval obžalovaného či už verbálne alebo jeho odstránením. Tento popis skutku zodpovedal aj kamerovému záznamu z ktorého bolo zrejmé, že potom ako sa obžalovaný s poškodeným stretli, poškodený sa vybral za obžalovaným a následne sa navzájom s rovnakou intenzitou pustili do vzájomnej konfrontácií, pričom obžalovaný nepoužil voči poškodenému žiadny predmet, či priamy útok ohrozujúci jeho zdravie, a intenzita pôsobiacej sily pri vzniku zranenia poškodeného bola podľa znalca stredne silná až prevažne silná. Vzhľadom na skutočnosť, že v priebehu konania nebolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že pri tomto konflikte práve obžalovaný ako prvý napadol poškodeného a bez preukázania, že by došlo k použitiu väčšej intenzity násillia, a tiež s prihliadnutím na osobu obžalovaného, ktorý síce má jeden záznam v registri trestov, ale spreď viac ako dvadsaťtri rokov, pričom platí fikcia neodsúdenia a nemá záznamy v evidencii priestupkov (s výnimkou menej závažných priestupkov na úseku cestnej dopravy a lesníctva), súd dospel k záveru, že konaním obžalovaného nedošlo k naplneniu materiálneho korektívu prečinu výtržníctva a preto súd konanie obžalovaného posúdil ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu a postúpil vec na prejednanie priestupku príslušnému orgánu.

Podľa § 49 odsek 1 písmeno b), písmeno d) Zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v platnom znení priestupku proti občianskemu spolunažívaniu sa dopustí ten, kto inému z nedbanlivosti ublíži na zdraví a úmyselne naruší občianske spolunažívanie vyhrázaním, ujmou na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obvinením z priestupku, schválnosťami alebo iným hrubým správaním.

Jednou zo základných zásad trestného práva je zásada subsidiarity represie, ktorá je vyjadrením myšlienky, že trestnoprávne riešenie predstavuje „ultima ratio“ pre súd. V praxi to znamená, že súdna prax má používať trestné právo len v prípade, ak ostatné právne prostriedky nestačia. Preto je potrebné starostlivo uvážiť, či - ten ktorý prípad je nutné kriminalizovať a kde stačí uplatnenie iných právnych zodpovedností. Záujem spoločnosti na dodržiavaní právnych noriem bude v tomto prípade dosiahnutý aj tým, že konanie obžalovaného bude prejednané podľa zákona o priestupkoch. V danom prípade súd kriminalizovanie konania obžalovaného, ktoré bolo vyústením verbálneho, jednorazového a krátkeho konfliktu medzi obžalovaným a poškodeným s následkom vzniku ľahkého zranenia poškodeného, ku ktorému došlo v dôsledku nedbanlivostného konania obžalovaného, považoval za porušenie zásady subsidiarity, na ktorej je trestné právo založené. Dostatočné odôvodnenie postavenia obžalovaného pred súd totižto v zmysle ustanovenia § 234 odsek 1 Trestného poriadku závisí od toho, či v prípravnom konaní orgány činné v trestnom konaní vykonali dokazovanie o všetkých okolnostiach, ktoré treba pred súdom dokazovať, teda aj o okolnostiach, ktoré majú vplyv na závažnosť činu (R 54/1968 per analogiam, keďže z obsahu definície trestného činu sa spoločenská nebezpečnosť úplne nevytratila).

Zánik zodpovednosti za priestupok je v zákone o priestupkoch č. 372/1990 Zb., v ustanovení § 20 upravený takto:

- (1) Priestupok nemožno prejednať, ak od jeho spáchania uplynuli dva roky; nemožno ho tiež prejednať, prípadne uloženú sankciu alebo jej zvyšok vykonať, ak sa na priestupok vzťahuje amnestia.
- (2) Do plynutia lehoty podľa odseku 1 sa nezapočítava doba, počas ktorej sa pre ten istý skutok viedlo trestné stíhanie.

Z vyššie citovaného ustanovenia plynie, že nedošlo k zánik zodpovednosti za priestupok pre jeho premlčanie, preto podľa § 280 odsek 2 Trestného poriadku, súd trestnú vec obžalovaného postúpil Okresnému úradu v A., odboru všeobecnej a vnútornej správy, priestupkovému oddeleniu, pretože zistil, že nejde o trestný čin a Okresný úrad v A. by ho mal prejednať ako priestupok.

Vzhľadom na skutočnosť, že týmto rozhodnutím nedošlo k meritórnemu rozhodnutiu vo veci samej súd nemohol vo výroku uznesenia rozhodnúť o nároku poškodenej F. zdravotnej poisťovne a. s., pobočka M., ktorá si v prípravnom konaní riadne a včas uplatnila nárok na náhradu škody podľa § 46 odsek 3 Trestného poriadku vo výške 51,87 eur v zmysle § 287 a § 288 Trestného poriadku.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu o postúpení veci môže podať sťažnosť prokurátor, v lehote do 3 (troch) pracovných dní odo dňa oznámenia uznesenia, na Okresnom súde Topoľčany. O sťažnosti rozhoduje nadriadený súd. Sťažnosť má odkladný účinok.